

Az AES, NCTS 5. fázis és ICS2 3. fázis bevezetése kapcsán 2024. július 10-én megtartott tájékoztatón elhangzott információk.

Az Uniós vámkódex 6. cikke alapján a vámhatóságok között, illetve a gazdálkodók és a vámhatóságok között zajló, vámjogszabályok által megkövetelt minden információcserének és az ilyen adatok tárolásának elektronikus adatfeldolgozási eljárás igénybevételével kell történnie.

Mivel jelenleg még vannak olyan vámeljárások, melyek során nem minden információcsere történik elektronikus úton, ezért a jelenleg használatban lévő váminformatikai rendszerek korszerűsítése, vagy cseréje szükséges.

Az FJA és a VA B mellékletei tartalmazzák az egyes vámeljárások során beküldendő adatok körét.

A tagállamok és a gazdálkodók által fejlesztendő váminformatikai rendszereket és azok bevezetési határidejét az Uniós Vámkódex Munkaprogram tartalmazza.

Az Automatizált kiviteli rendszer (AES)

Az AES a B melléklet A1-A3, B1-B4 és C1-C2-es adatkészleteit fogja kezelni.

A1 - Kilépési gyűjtő árunyilatkozat

A2 - Kilépési gyűjtő árunyilatkozat – Gyorspostai küldemények

A3 - Újrakiviteli értesítés

B1 - Kiviteli árunyilatkozat és újrakiviteli árunyilatkozat

B2 - Különleges eljárás – Feldolgozás – Passzív feldolgozásra vonatkozó árunyilatkozat

B3 - Uniós áruk vámraktározására vonatkozó árunyilatkozat

B4 - Áruk különleges adóügyi területekkel folytatott áruforgalom keretén belüli feladására vonatkozó árunyilatkozat

C1 - Egyszerűsített kiviteli árunyilatkozat

C2 - Az áru vám elé állítása a nyilatkozattevő nyilvántartásába való bejegyzés esetén vagy az áru kivitelkor történő vám elé állítását megelőzően benyújtott vám-árunyilatkozatok keretében

Az AES bevezetésével a kiviteli eljárás folyamatában több automatizmus is alkalmazásra kerül és a kiviteli eljárás folyamata papírmentessé válik, ugyanis megszűnik a jelenleg még használatban lévő kiviteli kísérőokmány.

Az AES fejlesztését a NAV belső erőforrásból valósítja meg, az eVÁM rendszerben egy új AES modul létrehozásával.

AES hatóköre:

- képes lesz a fentiekben említett árunyilatkozat típusok befogadására és feldolgozására
- lehetőség lesz egyszerűsített és előzetes vám-árunyilatkozat benyújtására
- az AES-nek kapcsolata lesz az EMCS-sel és az NCTS-sel
- a kilépéssel kapcsolatos kommunikációra is az AES-ben kerül sor
- lehetőség lesz a vám-árunyilatkozat áruátengedést megelőző és követő módosítására és érvénytelenítésére
- támogatott lesz a központi vámkezelés folyamata
- a keresési eljárásra és az alternatív bizonyítékok benyújtására is az AES-ben kerül sor

- támogatni fogja a nyilatkozattevő nyilvántartásába való bejegyzésre vonatkozó folyamatot

Az AES újdonságokat is hoz a jelenlegi eljáráshoz képest. Mivel minden információcserének elektronikusan kell történnie, ezért a szállítóeszköz kilépési vámhivatalhoz történő érkezéséről is egy üzenetben (IE507) kell értesíteni a kilépési vámhivatalt. Továbbá arról is egy üzenetben kell értesítést küldeni (IE590), ha az áruk ténylegesen elhagyták az Unió vámterületét. Csak az IE590-es üzenet megérkezését követően küldi el a kilépési vámhivatal a kilépési igazolást a kiviteli vámhivatalnak és az alapján küldi el a kilépési igazolást a kiviteli vámhivatal a nyilatkozattevőnek.

Az IE507-es üzenetben lehetőség lesz annak jelzésére, ha eltérés van a kiviteli árunyilatkozaton szereplő adatok és a kilépésre bemutatott áruk között. Az IE590-es üzenetben pedig jelezni lehet, ha a kilépésre átengedett áruk és a ténylegesen kiszállított áruk között eltérés van. Ha azonban nem volt eltérés, akkor mind a két üzenet egy „üres” üzenet lesz és csak azt a célt szolgálja, hogy a kilépési vámhivatal értesüljön az áruk kilépési vámhivatalhoz történő megérkezéséről és az Unió vámterülről való kiszállításról.

Az AES-t két lépésben vezeti be a NAV. 2024. december 2-án indul el az AES a fentiekben említett minden funkcionalitással, kivéve a központi vámkezelést, a nyilatkozattevő nyilvántartásába való bejegyzést, az újrakiviteli értesítést és a kumulációs vámfizetést, mivel ezek a funkcionalitások 2025. II. félévében kerülnek bevezetésre.

A rendszer bevezetését megelőzően a NAV lehetőséget biztosít a gazdálkodói oldal általi tesztelésre. A szoftverházaknak 2024. május 2. óta van lehetőségük a már elkészült üzenetek és funkcionalitások tesztelésére. Mivel még a NAV is fejleszti a rendszert, ezért folyamatosan teszi közzé a már elkészült részeket tesztelés céljából. Az AIS-hoz hasonlóan a szoftverházak tesztelését egy kiválasztott gazdálkodói kör tesztelése fogja követni 2024. szeptemberétől, majd pedig a szélesebb gazdálkodói kör általi tesztelésre 2024. novemberétől kerülhet sor. Az AES-sel kapcsolatos specifikáció, kódlisták, szabályok az OpenKKK-n az alábbi linken keresztül érhetők el.

[OpenKKK - Kezdőlap \(gov.hu\)](#)

A tesztelésre az AIS-hoz hasonlóan készítette a NAV egy SharePoint-os felületet, ahol lehetőségük van a tesztelésben résztvevőknek jelezni a felmerült hibákat, problémákat.

Új Számítógépesített Árutovábbítási Rendszer (NCTS) 5. fázis

Az NCTS 5. fázisa a B melléklet D1-D4 adatkészleteit fogja kezelni.

D1 - Különleges eljárás – Árutovábbítási árunyilatkozat

D2 - Különleges eljárás – Csökkentett adattartalmú árutovábbítási árunyilatkozat (vasúti, légi és tengeri szállítás)

D3 - Különleges eljárás – Árutovábbítás – Elektronikus fuvarokmány vám-árunyilatkozatként való használata (légi és tengeri szállítás)

D4 - Az előzetesen benyújtott árutovábbítási árunyilatkozathoz kapcsolódó, vám elé állításról szóló értesítés

Az NCTS 4. fázishoz képest több újdonságot is hoz az 5. fázis.

Az NCTS 5. fázisára vonatkozó fejlesztés megvalósítás céljából a NAV egy dobozos szoftvert vásárolt meg, melynek a neve ERMIS.

Az NCTS hatóköre:

- képes lesz a fentiekben említett árunyilatkozat típusok befogadására és feldolgozására
- lehetőség lesz csökkentett adattartalmú és előzetes vám-árunyilatkozat benyújtására
- lehetőség lesz a biztonsági és védelmi adatokat szerepeltetni az árutovábbítási árunyilatkozaton mind befele, mind kifelé irányban
- az NCTS-nek kapcsolata lesz az AES-sel
- lehetőség lesz a vám-árunyilatkozat módosítására és érvénytelenítésére
- a TIR-eljárásokat az Európai Unióban továbbra is be kell jelenteni a rendszerbe
- a keresési eljárásra és az alternatív bizonyítékok benyújtására is az NCTS-ben kerül sor
- a kiszabási eljárást is az NCTS-ben folytatjuk le

Az NCTS 5. fázisának egyik újdonsága, hogy bevezet egy új vámhivatali kategóriát, mely eddig nem volt használatban. Az új vámhivatal a kilépési vámhivatal az árutovábbításnál. Ez a vámhivatal a jelenlegi árutovábbítási eljárásoknál is megjelenik, azonban ez a vámhivatal jelenleg nem kapja meg az árunyilatkozat adatait és a rendszerben nem végez semmilyen bejegyzést. Ha például Magyarországról Szerbiába indítanak egy árutovábbítási eljárást, akkor a magyar vámhivatal lesz az indító vámhivatal, a szerb vámhivatal lesz a rendeltetési vámhivatal és a szerb határvámhivatal lesz az átléptető vámhivatal. A magyar oldalon található határvámhivatal azonban eddig nem volt az árutovábbítás tekintetében megnevezve. A jövőben az említett példában a magyar határon található vámhivatal lesz a kilépési vámhivatal az árutovábbításnál. Ez a vámhivatal is megfogja kapni az árunyilatkozat adatait és mivel lehetőség lesz a biztonsági és védelmi adatok szerepeltetésére kiviteli irány esetén is az árunyilatkozaton, ezért ez a hivatal látni fogja a rendszerben ezeket az adatokat és nem kell külön kilépési gyűjtő árunyilatkozatot benyújtania a gazdálkodónak.

Újdonság lesz az is, hogy az útközben történt események a legközelebbi vámhivatal által berögzítésre kerülnek az NCTS-be és az ezek az adatok továbbításra is kerülnek az útvonal további vámhivatala részére.

A továbbiakban az Árutovábbítási kísérő okmány nyomtatására csak akkor kerül sor, ha azt a gazdálkodó az indulásnál kifejezetten kéri. Egyébként nem lesz rá szükség, mivel az áruk vám elé állítására elegendő lesz az árutovábbítás MRN-je a vonalkóddal együtt, mely bemutatható akár egy telefonon, vagy tableten is a vámhatóságnak.

Az NCTS-t egy lépésben vezeti be a NAV 2024. december 2-án.

A rendszer bevezetését megelőzően a NAV lehetőséget biztosít a gazdálkodói oldal általi tesztelésre. A szoftverházaknak 2024. július 1. óta van lehetőségük a rendszer tesztelésére. Az AIS-hoz hasonlóan a szoftverházak tesztelését egy kiválasztott gazdálkodói kör tesztelése fogja követni 2024. októbertől, majd pedig a szélesebb gazdálkodói kör általi tesztelésre 2024. novemberétől kerülhet sor. Az NCTS-sel kapcsolatos specifikáció, kódlisták, szabályok az OpenKKK-n az alábbi linken keresztül érhetőek el.

[OpenKKK - Kezdőlap \(gov.hu\)](https://openkkk.gov.hu)

A tesztelésre az AIS-hoz hasonlóan készített a NAV egy SharePoint-os felületet, ahol lehetőségük van a tesztelésben résztvevőknek jelezni a felmerült hibákat, problémákat.

Importellenőrzési rendszer 2 (ICS2) 3. fázis

Az ICS2 3. fázisa a B melléklet F10- F16 és F50051 adatkészleteit fogja kezelni
 F10 - Belépési gyűjtő árunyilatkozat – Tengeri és belvízi utak – Teljes adatkészlet – A címzett részéről a szükséges információkat tartalmazó közvetlen hajóraklevél

- F11 - Belépési gyűjtő árunyilatkozat – Tengeri és belvízi utak – Teljes adatkészlet – Gyűjtő hajóraklevél alsóbb szintű házi hajóraklevéllel (hajóraklevelekkel), amely tartalmazza a címzett részéről szükséges információkat a legalacsonyabb szintű házi hajóraklevél szintjén
- F12 - Belépési gyűjtő árunyilatkozat – Tengeri és belvízi utak – Részleges adatkészlet – Csak gyűjtő hajóraklevél
- F13 - Belépési gyűjtő árunyilatkozat – Tengeri és belvízi utak – Részleges adatkészlet – Csak közvetlen hajóraklevél
- F14 - Belépési gyűjtő árunyilatkozat – Tengeri és belvízi utak – Részleges adatkészlet – Csak házi hajóraklevél
- F15 - Belépési gyűjtő árunyilatkozat – Tengeri és belvízi utak – Részleges adatkészlet – A címzett részéről a szükséges információkat tartalmazó házi hajóraklevél
- F16 - Belépési gyűjtő árunyilatkozat – Tengeri és belvízi utak – Részleges adatkészlet – A szükséges információkat a legalacsonyabb szintű fuvarozási szerződés (a legalacsonyabb szintű házi hajóraklevél, ha a gyűjtő hajóraklevél nem közvetlen hajóraklevél) címzettjének kell megadnia
- F50 - Belépési gyűjtő árunyilatkozat – Közúti fuvarozási mód
- F50 - Belépési gyűjtő árunyilatkozat – Vasúti fuvarozási mód

Az ICS2-t az Európai Bizottság fejlesztette, azaz egy központi rendszer. A gazdálkodóknak a Shared Trader Interface-en (STI) keresztül kell benyújtaniuk a belépési gyűjtő árunyilatkozataikat a Common Repository-ba (CR) függetlenül attól, hogy mely tagállamban lesz az első belépési vámhivatal. A CR fogja továbbítani az adatokat a tagállami vámhatóságoknak nemzeti kockázatelemzés céljából és a nemzeti vámhatóságok a CR-be fogják visszaküldeni a válaszukat és a CR a STI-n keresztül válaszol a gazdálkodónak. Ez a működés könnyítést jelent a gazdálkodóknak, hisz elegendő egy rendszerhez kapcsolódniuk, nincs szükség arra, hogy minden tagállam váminformatikai rendszeréhez csatlakozzanak.

Az ICS2 1. és 2. fázisa már bevezetésre került. Az 1. fázis a légi fuvarozást érintette és csak a postai és gyorspostai fuvarozók voltak érintettek. Az 1. fázis 2021. március 15-én került bevezetésre. a 2. fázis 2023. március 1-jén került bevezetésre és a teljes légi forgalmat érintette. A 3. fázis a légi fuvarozástól eltérő fuvarozási módokat érinti (tengeri, belvízi, vasúti és közúti). A 3. fázis 3 lépésben kerül bevezetésre. Az 1. lépéssel, mely 2024. június 3-án indult, a tengeri és belvízi fuvarozók érintettek. A fuvarozók az ICS2-höz történő csatlakozásra kérhetnek halasztást a vámhatóságtól 2024. december 4-ig. A 2. lépésben a tengeri és belvízi házi fuvarlevél kitöltők lesznek érintettek 2024. december 4-től, azonban ők is kérhetnek halasztást legkésőbb 2025. április 1-ig. Az utolsó, 3. lépéssel a közúti és vasúti fuvarozók lesznek érintettek 2025. április 1-től és ők is kérhetnek halasztást 2025. szeptember 1-ig. Az ICS2-ben lehetőség van az úgynevezett többszöri benyújtás (multiple filing) alkalmazására, ami azt jelenti, hogy ha a belépési gyűjtő árunyilatkozat benyújtására kötelezett fuvarozó nem kapja meg a szükséges információkat a partnereitől, akkor ezek a partnerek benyújthatnak egy csökkentett adattartalmú belépési árunyilatkozatot és a fuvarozónak az áruk megérkezése előtt már csak a be nem küldött adatokat kell beküldenie.

Az ICS2-höz történő csatlakozásra való felkészülés során az egyik legfontosabb feladat, hogy a fuvarozó döntse el, hogy saját rendszert fejleszt, vagy igénybe vesz egy szoftverszolgáltatót és az ő rendszerén keresztül küldi be az árunyilatkozatokat. A következő feladat, hogy egyeztessen a partnereivel, hogy a rendelkezésére bocsájtsák-e a szükséges adatokat, vagy a többszöri benyújtásra kerül sor a belépési gyűjtő árunyilatkozat benyújtásakor. Ami a vámhatóság szempontjából fontos, hogy a belépési gyűjtő árunyilatkozat adatai rendelkezésre álljanak az áruk megérkezését megelőzően a jogszabályban meghatározott határidőkön belül.

A fuvarozó a benyújtásra kötelezett, ezért, ha ő nem akar eleget tenni ennek a kötelezettségének, akkor meg kell bíznia erre valakit. Fontos, hogy a fuvarozó készítse egy ütemezést, hogy mikor csatlakozik az ICS2-höz. Az ütemezés során arra is figyelemmel kell lennie, hogy egy megfelelőségi tesztet (self conformance test) kell a csatlakozás előtt lefolytatnia, hogy a rendszere megfelelően kommunikál-e az STI-vel. Az ütemezésről a fuvarozó küldjön tájékoztatást a ki.vfo@nav.gov.hu e-mail címre.

Az ICS2-höz történő csatlakozással kapcsolatban hasznos információk, információs lapok, valamint gyakran ismételt kérdésekre adott válaszok megtalálhatóak az Európai Bizottság által létrehozott ICS2-es oldalon az alábbi linken keresztül.

[Import Control System 2 \(ICS2\) - European Commission \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eu-ops/ics2/)

Fontos, hogy minden érintett fuvarozó időben kezdje meg a felkészülést!